

Vård- och omsorgsförvaltningen
Lisa Nylund Kindefors

2025-04-xx

Dnr VÄN 2024-331

Vård- och äldreomsorgsnämnden

Avtal med Attendo avseende Områdesansvar gällande Hemtjänst, Hemsjukvård, Hemrehabilitering och Biståndsbedömt Trygghetsboende m.m. – ställningstagande förlängning

Förslag till vård- och äldreomsorgsnämndens beslut

1. Avtalet avseende områdesansvar gällande Hemtjänst, Hemsjukvård, Hemrehabilitering och Biståndsbedömt Trygghetsboende m.m. med Attendo förlängs inte.
2. Egenregion får i uppdrag att driva verksamheten Områdesansvar gällande Hemtjänst, Hemsjukvård, Hemrehabilitering och Biståndsbedömt Trygghetsboende m.m. i området Sydväst från och med 2026-05-01.
3. Vård- och omsorgsdirektören får i uppdrag att starta upp en projektorganisation för övertagandet. Projektorganisationen finansieras via internbudgeten.

Ärende

Attendo tilldelades avtal avseende Områdesansvar för Hemtjänst, Hemsjukvård, Hemrehabilitering och Biståndsbedömt Trygghetsboende m.m. i samband med upphandling enligt lagen om offentlig upphandling. Avtalet startade 1 maj 2023.

I Attendos avtal för område Sydväst ingår Skäggetorp, Vikingstad, Lambohov, Nykil och Ulrika.

Sedan avtalets start har löpande verksamhetsuppföljningar genomförts. Utföraren har vid upprepade tillfällen fått betala vite för brister i larmhantering samt för att inte ha uppfyllt avtalskrav gällande bemanning.

Under juli 2024 ökade antalet hemtjänsttimmar markant, vilket ledde till en ekonomisk revision och en fördjupad granskning av verksamheten. Särskilt område Lambohov har visat avvikelser. Pågående genomgång av inlämnat material tyder på att uppdraget inte har genomförts fullt ut enligt avtalets villkor.

Den samlade bedömningen utifrån uppföljningarna under hela avtalsperioden är att det finns brister i genomförandet som påverkar förtroendet för att avtalet kan fullföljas enligt de krav som ställs. Mot denna bakgrund föreslås att avtalet inte förlängs.

Egenregi får i uppdrag att från och med 2026-05-01 ansvara för Områdesansvar gällande Hemtjänst, Hemsjukvård, Hemrehabilitering och Biståndsbedömt Trygghetsboende m.m. i område Sydväst.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Ställningstagande till förlängning, 2025-04-08

Bakgrund

Äldrenämnden uppdrog i november 2018 (dnr ÄN 2018-800) åt Social- och omsorgsförvaltningen att göra en översyn av Linköpings modell för tillhandahållande av hemtjänstutförare med stöd av lagen om valfrihetssystem (LOV).

Kommunfullmäktige fattade i augusti 2020 beslut (dnr KS 2019-982) om att förändra kommunens nuvarande modell (innehållande ett valfrihetssystem) för tillhandahållande av hemtjänst mm.

Kommunen delades in i tre geografiska områden. Varje geografiskt område delas in i ett upphandlingsobjekt och ett verksamhetsuppdrag. Tre upphandlingsobjekt skapades avseende områdesansvar gällande Hemtjänst, Hemsjukvård, Hemrehabilitering och Biståndsbedömt trygghetsboenden och objekten upphandlades enligt lagen om offentlig upphandling (LOU).

Attendo tilldelades ett av områdena, sydväst. I Attendos avtal områdesansvar gällande Hemtjänst, Hemsjukvård, Hemrehabilitering och Biståndsbedömt trygghetsboenden finns verksamheterna Skäggetorp, Vikingstad, Lambohov, Nykil och Ulrika. Verksamheterna Nykil och Ulrika ses som en enhet men med två (2) geografiska utgångspunkter.

I avtalet ingår också två mindre vårdbostäder, Solgläntan (10 platser) och Ekero (7 platser), som ligger nära kopplade eller integrerade med de biståndsbedömda trygghetsboendena.

Till avtalet hör också ett tilläggsavtal om 12 korttidsplatser.

Avtalstid

Avtalet gäller från 2023-05-01 till och med 2026-04-30 om inte avtalet upphör att gälla dessförinnan i enlighet med bestämmelserna i avtalet.

Beställaren har rätt att förlänga den initiala avtalsperioden med ytterligare tre (3) år, samt därefter förlänga avtalsperioden ytterligare en gång med maximalt tre (3) år, dvs. totalt kan avtalsperioden maximalt uppgå till nio (9) år.

Om beställaren önskar utnyttja denna rätt ska besked om det skriftligen lämnas till utföraren senast tolv (12) månader före den ursprungliga eller förlängda (i förekommande fall) avtalsperiodens utgång.

Påkallas ej förlängning upphör avtalet att gälla utan föregående uppsägning vid utgången av avtalsperioden, det vill säga 2026-04-30. Inför och efter Avtalsperiodens utgång gäller vad som framgår av punkt 23.

Avtalstiden för de 12 korttidsplatserna löper två (2) år från och med 23-05-01. Därefter återgår de platser som omfattas av tilläggsavtalet, de 12 platserna för korttidsboende, till sex (6) platser för biståndsbedömt trygghetsboende.

Tilläggsavtalet gällande korttidsplatser har inte förlängts. Information gick ut till berörda i slutet av mars.

Uppföljning under avtalsperioden

Sammanställningen nedan beskriver uppföljningen av utföraren som skett under avtalstiden fram till nu.

Verksamhetsuppföljning juni 2023 - september 2023

Uppföljningen inleddes efter att Vårdförbundet påtalat brister i Attendos hemsjukvård. Förvaltningen begärde in en åtgärdsplan för att säkerställa att ledningen hade förutsättningar att styra verksamheten, att patientsäkerheten upprätthölls och att vårdhygieniska riktlinjer följdes. Särskilt fokus lades på läkemedelshantering, arbetsmiljö, kompetens inom patientsäkerhet, avvikelshantering samt struktur och rutiner för larm.

Under hösten 2023 följdes åtgärderna upp som visade på förbättringar av hemsjukvården.

Verksamhetsuppföljning oktober 2023 - augusti 2024

På grund av återkommande synpunkter och klagomål, särskilt i område Lambohov, inledde beställaren en verksamhetsuppföljning i oktober 2023. Uppföljningen, som sammanställdes 231205, identifierade flera brister, bland annat inom kvalitetsledningssystem, utförande av omvårdnad och service, hantering av trygghetslarm, dokumentation samt bemanning och kompetens.

Utföraren inkom med en åtgärdsplan 231214, varefter beställaren breddade uppföljningen till samtliga av Attendos vård- och omsorgsområden. Även i Nykil/Ulrika påträffades brister som krävde åtgärder. Trots vissa förbättringar vid uppföljning kvarstod brister, vilket ledde till att ytterligare en vitesklausul skrevs in som tillägg till avtalet.

Tillägg till avtal - vite vid brister av larmhantering

Vård- och äldreomsorgsnämnden beslutade 25 april 2024, § 50, om ett tillägg till avtalet. Tillägget till avtalet började gälla från 24-05-01.

Utföraren har därefter genomfört ett förbättringsarbete. Stora förbättringar har skett gällande Attendos besvarande av larm.

Vite enligt avtalet gällande bemanning

I redovisningen av lägsta bemanning, för verksamheten på Ekero vårdbostad, under perioden september 2023 – februari 2024 framkommer det att Attendo inte lever upp till avtalets krav. Bemanningen uppgår i snitt till 0,69, men kravet är 0,7. Vite utgick därför i juli 2024 med 252 000 kronor.

Ekonomisk revision/uppföljning, påbörjades augusti 2024 och pågår

Mellan juni och augusti 2024 ökade faktureringen av hemtjänsttimmar med 2000 timmar per månad, motsvarande cirka 1,3 mnkr i ökad kostnad. En ekonomisk revision inleddes, och utredningen visade att ökningen främst gällde område Lambohov.

Kommunen reserverade sig mot fakturor från juli till december 2024 där utförda timmar avvek kraftigt från normala nivåer. Attendo ombads skriftligen redovisa orsakerna till ökningen, men den information som lämnades kunde inte styrka de påstådda behoven. Snitttiden per brukare i Lambohov steg från 34 timmar i maj till som högst 59 timmar i december, vilket avviker markant från normala nivåer. Snitttiden per hemtjänsttagare per månad ligger utslaget på hela kommunen på 20 timmar per person och månad.

För att klargöra om insatserna utförts enligt avtal begärde kommunen ytterligare underlag, inklusive journaler, scheman och genomförandepplaner. Attendo lämnade in kompletterande uppgifter den 20 februari 2025. Granskningen av materialet pågår och visar tecken på att uppdraget inte har utförts i enlighet med avtalet.

Bland annat har punktinsatser registrerats som sammanhållen tid utan beslut, insatser har överskridit både beslutade och möjliga tider, samt dubbelbemanning har använts utan styrkt behov.

Dessa avvikelser, tillsammans med tidigare brister som lett till viten, har lett till en samlad bedömning om bristande efterlevnad av avtalet.

Avtalssamverkan

Enligt avtalet träffas beställare och utförare i avtalssamverkan 4-6 gånger per år i syfte att ha en regelbunden uppföljning av uppdraget och tjänsterna. Mötet ger en möjlighet för både beställare och utförare att lyfta frågor till agendan.

Ställningstagande om att ej förlänga avtalet

Den samlade bedömningen utifrån uppföljningarna under hela avtalsperioden är att det finns brister i genomförandet som påverkar förtroendet för att avtalet

kan fullföljas enligt de krav som ställs. Mot denna bakgrund föreslås att avtalet inte förlängs.

Förvaltningen föreslår att egenregien får i uppdrag att driva verksamheten Områdesansvar gällande Hemtjänst, Hemsjukvård, Hemrehabilitering och Biståndsbedömt Trygghetsboende m.m. i området Sydväst från och med 2026-05-01.

Projektorganisation

Förvaltningen föreslår till nämnden att vård- och omsorgsdirektören får i uppdrag att starta upp en projektorganisation inför övertagandet för att arbeta med verksamhetsövergången från Attendo till egenregien.

Ekonomiska konsekvenser

Övertagandet av hemtjänsten, vårdboendena och hemsjukvården till egenregien medför ekonomiska konsekvenser som behöver hanteras i samband med internbudget 2026. Kostnadsnivån skiljer sig från tidigare budgeterade belopp, dels på grund av förändrade volymer inom hemtjänsten och hemsjukvården, dels på grund av skillnader i kostnadsstruktur mellan Attendo och egenregien.

Den ekonomiska påverkan behöver hanteras genom omprioriteringar inom ram inför budget 2026.

Projektorganisationen finansieras under 2025 via internbudgeten.

Kommunala mål

Lättillgänglig, god och jämlik välfärd

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Äldreomsorgens verksamhet berör både äldre män och kvinnor. Det görs ingen åtskillnad i hur kvinnor och män hanteras utifrån beslutet. Samma förutsättningar gäller för både kvinnor och män.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljningen av Attendo kommer att fortsätta. Kommunen har redan reserverat sig mot Attendos fakturor inom område Lambohov inom ramen för avtalet för områdesansvar gällande Hemtjänst, Hemsjukvård, Hemrehabilitering och Biståndsbedömt trygghetsboenden och medel kan komma att krävas tillbaka utifrån vad utredningen visar.

**Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om
medbestämmande i arbetslivet**

Information enligt § 19 genomfördes 20 mars.

Förhandling enligt § 11 kommer ske efter beslut i nämnden.

Vård- och omsorgsförvaltningen

Sonja Erlandsson

Beslutet skickas till:
Henrik Edin, Attendo
Sofia Sjöholm, egenregi